

Gedeputeerde Staten**Provinciale Staten van Zeeland
p/a Statengriffie
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG**

onderwerp	kenmerk	behandeld door	verzonden
Financieel toezicht gemeenten 2021	20039346 		

Middelburg, 15 december 2020

Geachte voorzitter,

Met deze brief willen wij uw Staten informeren over de vorm van ons financieel toezicht in 2021 op de Zeeuwse gemeenten en gemeenschappelijke regelingen.

Bij de bepaling van de vorm van toezicht is het van belang dat de (meerjaren)begroting structureel en reëel in evenwicht is. Regulier houden we repressief toezicht. Repressief toezicht betekent dat de begroting direct uitgevoerd kan worden. Wanneer de begroting niet aan de wettelijke criteria voldoet is er sprake van preventief toezicht. Preventief toezicht betekent dat wij de begroting en de daaropvolgende wijzigingen eerst moeten goedkeuren voordat de gemeente deze kan uitvoeren. Deze vorm van toezicht is een uitzondering.

Na onderzoek van de ons toegezonden begrotingen 2021 en de jaarrekening 2019 van de 13 Zeeuwse gemeenten en 14 gemeenschappelijke regelingen zijn wij van oordeel dat de begroting 2021 van de gemeenten Borsele en Vlissingen niet structureel en reëel in evenwicht is. Ook is naar ons oordeel in de meerjarenraming (nog) niet aannemelijk gemaakt dat dit evenwicht uiterlijk in 2024 tot stand zal zijn gebracht. Wij hebben daarom besloten dat voor deze twee gemeenten voor het jaar 2021 sprake is van preventief toezicht.

De gemeente Borsele verwacht in de raadsvergadering van 4 maart 2021 de uitkomsten van een lopende kerntakendiscussie te kunnen vertalen in een begrotingswijziging 2021 en de basis te leggen voor de kadernota en de begroting 2022. Zodra met een begrotingswijziging wordt aangetoond dat de begroting 2021 en/of de meerjarenbegroting 2022-2024 weer structureel sluitend is kan de begroting 2021 worden goedgekeurd.

De begroting van de gemeente Vlissingen laat in totaliteit, dus inclusief de tekorten sociaal domein/werk & inkomen nog een fors tekort zien. Exclusief de tekorten sociaal domein/werk & inkomen is de (meerjaren) begroting sluitend inclusief de eigen bijdrage van Vlissingen aan de sanering van de negatieve algemene reserve. De gemeente heeft in het gedeelte van de begroting waarvoor het weer eigen risicodragers is ook (bescheiden) ruimte gevonden voor nieuw beleid, onder meer om capaciteit vrij te maken voor de uitvoering van het compensatiepakket 'Wind in de Zeilen'.

Momenteel loopt er nog een artikel 12-onderzoek op het gebied van het sociaal domein/werk & inkomen. In januari 2021 nemen wij een besluit over de (gedeeltelijke) goedkeuring van de begroting 2021 en informeren wij de fondsbeheerders over de nakoming van de eerder opgelegde bijzondere voorwaarden opgelegd bij de eerder afgegeven beschikkingen over de aanvullende uitkeringen ex artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet.

Verder hebben wij besloten om de begroting 2021 van de gemeenschappelijke regeling Orionis onder preventief toezicht te plaatsen omdat de begroting te laat is vastgesteld en omdat er een onvoldoende onderbouwde taakstelling in de begroting is opgenomen.

De gemeenten Goes, Hulst, Kapelle, Middelburg, Noord-Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland, Sluis, Terneuzen, Tholen en Veere en de overige 13 gemeenschappelijke regelingen hebben een structureel en reëel sluitende begroting 2021 zodat voor die gemeenten en gemeenschappelijke regelingen kan worden volstaan met de lichte vorm van repressief toezicht.

We zien dat gemeenten bijzonder veel moeite hebben om hun begroting sluitend te krijgen. We constateren dat de meeste gemeenten een sluitende begroting presenteren, maar pas na inzet van reserves, bezuinigingen en dat dit ten koste gaat van diverse gemeentelijke voorzieningen. Tevens neemt de lokale belastingdruk vaak toe. Uit onderzoek blijkt dat de financiële positie van de gemeenten jaar op jaar achteruit holt, reserves afnemen en dat gemeenten gedwongen zijn om te bezuinigen op essentiële taken, zoals onderhoud, openingstijden van bibliotheken, dienstverlening, etc. Gemeenten zijn hierdoor steeds minder in staat om zich in te zetten voor grote maatschappelijke opgaven en urgente transities. Er is vaak geen ruimte voor nieuwe initiatieven die zich aandienen. De provincies hebben het afgelopen jaar bij de minister van BZK en de Tweede Kamer aandacht gevraagd voor de financiële situatie bij de gemeenten. Het gaat ons om de cijfers, maar ook om het verhaal daarachter. In februari komend jaar zullen wij in interprovinciaal verband een nadere duiding geven over wat achter de besluiten schuilgaat, als inhoudelijke bijdrage aan het landelijke debat vanuit onze kwalitatieve toezichthoudende rol.

Wij zullen uw Staten in februari informeren over bovenstaande nadere beschouwing.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen: -.